de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

DERDE JAARGANG
No 48 — 28 NOVEMBER 1952

DE SPELBREKER !

De koekenbakker van Hannerle

In het kleine stadje Hannerle woonde een koekenbakker, die de verrukkelijkste taarten kon maken. Ze waren van zandgebak of marsepein en versierd met suiker en bloemen, die een heerlijke frisse smaak hadden. Alle bakkers in Hannerle waren verschrikkelijk jaloers op onze koekenbakker, want niemand verkocht zoveel gebak als hij!

Op zekere dag kwam er een boodschapper van de koning bij de kleine bakkerij en hij gaf de buigende koekenbakker een opdracht om honderd van zijn beste taarten te bakken voor het huwelijksfeest van de oudste prinses, die met een prins uit een naburig land ging trouwen.

Nu kende de jaloezie van de andere bakkers geen grenzen meer!

Eén hunner, Mendel geheten, besloot zijn kameraad een poets te bakken en hij verzon een lelijk plan, dat hij in zijn eentje uitvoerde. Toen het 's avonds donker was sloop hij de kleine bakkerij binnen en verborg zich achter het fornuis. Zo zou hij de volgende morgen wel ontdekken wat het geheim van de heerlijke taarten was. Toen de torenklok zes slagen liet weerklinken, trad de koekenbakker zijn bakkerij binnen, want hij ging altijd héél vroeg aan de arbeid. Ademloos zag Mendel van achter het fornuis toe hoe de koekenbakker uit de punt van zijn rode pantoffel een heel klein sleuteltje te voorschijn haalde, dat precies paste in het sleutelgaatje, dat in een der tegeltjes aan de muur bleek te zitten. Toen het deurtje openging, zag Mendel een kastje, waarin een aantal wit stenen kruikjes stonden. Op de etiketjes, die met rode inkt waren beschreven, stond: „Tijmextract", „Sterrekersdruppels", „Zonneschijnolie" en „Verse rozebottelgelei".

Aha, grijnsde de lelijke stiekemerd, nu weet ik waar je lekkere smaakjes vandaan komen, die je zo beroemd hebben gemaakt.

Toen onze koekenbakker even de bakkerij verliet om zijn muts te halen, die wel een halve meter hoog was, wist Mendel ongezien weg te sluipen en de volgende avond kwam hij terug teneinde zijn boze daad te volvoeren. Met een kromme haarspeld peuterde hij het slotje in het tegeltje open en liet al de kruikjes leeglopen.

Jonges, wat een heerlijke geuren verspreidden zich door de kleine bakkerij! Mendel zette gauw de ramen open, want anders zou de koekenbakker de volgende ochtend bemerken, dat er iemand in zijn kastje geweest was! Toen vulde Mendel met een lelijke grijns op het gezicht de kruikjes met sterk zoutwater en sloot het kastje weer dicht. Hij wist, dat de koekenbakker de volgende morgen met de taarten voor de koning zou beginnen....

Precies op tijd werden de honderd taarten aan het paleis afgeleverd, gebracht door tien koksmaatjes, die ieder tien dozen droegen. Ze volgden elkaar allen in grootte op. Voorop stapte de grootste, en de kleinste, die grote moeite had zijn last niet te laten vallen, sloot de rij. De koning vond, dat het gebak er prachtig uitzag en hij schonk de koksmaatjes allen een goudstuk voor de moeite van het brengen. Maar de vorst wist niet, dat er in de fraai uitziende taarten een heleboel druppels zoutwater verwerkt waren....

En 's avonds aan het koninklijk diner proefden de hoge gasten met vieze gezichten van de taarten.

„Het komt mij voor," fluisterde een deftige minister met véél goud op zijn jas tegen zijn tafeldame, „dat er een weinig te veel zout in dit gebak zit!" De koning was buiten zichzelf van woede over de mislukte taarten en ontbood de ongelukkige koekenbakker reeds de volgende ochtend. „Sire, ik ben onschuldig!" kreet de arme man. „Goed, goed," antwoordde de koning. „Ik geef je drie dagen om mij dit te bewijzen. Kun je het niet, dan moet je al de taarten, die mijn gasten hebben laten staan, voor mijn ogen opeten."

De koekenbakker strompelde naar huis en hij dacht drie dagen en twee nachten aan één stuk door. Toen wist hij het! „De enige, die er belang bij heeft, mijn deeg te bederven, is een koekenbakker," peinsde hij. „Als ik alle koekenbakkers van Hannerle uitnodig om te komen eten van de taarten van de koning,

waarvan ik er een paar overgemaakt heb, is hij die *niet* komt de dader, want hij weet, dat mijn kostelijk gebak bedorven was."

Zo gezegd zo gedaan. En diezelfde avond kwamen alle bakkers van Hannerle een heerlijk stuk taart van de koning proeven. Alle bakkers, behalve Mendel, die kwam niet, want hij had geen zin om zoute taart te eten, dacht hij....

De koekenbakker lachte in zijn vuistje en een half uur voordat de tijd verstreken was, kwam hij rennend bij de koning aan. Hij vertelde Zijne Majesteit van zijn list en vergat niet te zeggen, dat Mendel de énige bakker was, die aan zijn uitnodiging geen gehoor had gegeven. De koning schudde van het lachen. Toen streek hij driemaal over zijn lange witte baard en liet Mendel roepen. Bevend kwam de bedrieger aanzetten en hij viel al spoedig door de mand.

Met horten en stoten bekende hij zijn lelijke daad. „Dan moet jij die taarten maar opeten," vond de koning, „want het is jouw schuld, dat mijn gasten allemaal maagpijn hebben gekregen en dat mijn arme eerste minister een week lang misselijk is geweest...." En zo kreeg Mendel honderd dagen niets anders te eten dan iedere middag een stuk zoute taart. Dat was zijn straf! Toen de honderd dagen verstreken waren, verliet hij Hannerle en niemand heeft hem ooit weergezien.

Tiny Keuls-Francis

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

DE KLEINE ROKER

Op de tafel in de kamer,
Daar ziet Rob het kistje staan;
Met sigaren van zijn vader.
Nu kan hij zijn slag dus slaan.

Er is niemand in de kamer,
Dus ook niemand, die het ziet.
Zou hij? Nee.... ja.... nee...,
ja, toch. Ach,
Eén sigaar mist vader niet.

Buiten, op een heel stil plekje,
Steekt hij de sigaar dan op.
Vindt zich groot en heel gewichtig,
Denkt: Ben ik een grote Rob!

Echter, na een klein half uurtje,
Komt Rob kreunende naar huis.
't Rommelt, 't stommelt in zijn
maagje,
't Is daar helemaal niet pluis.

Moeder schrikt en angstig zegt ze:
„Rob, wat zie je akelig bleek!"
Jamm'rend, snikkend vertelt Rob dan
Van de uitgehaalde streek.

„O, verschrikk'lijk," zegt zijn moeder,
„O, wat dom! Hoe kon je dat!
Straf zal ik je niet meer geven,
Dat heb je genoeg gehad."

Op de tafel in de kamer,
Daar ziet Rob het kistje staan,
Maar hij denkt niet meer aan roken,
't Roken is voorgoed gedaan.

A. v. Vlaardingen

Leerrijke Lessen

DE DRIJVENDE TAKKENBOS

Het is heel lang geleden, dat eenvoudige mensen van te lande eens aan het strand stonden te kijken.

„Kijk," zei de een tot de ander, „zie je dat? Ginds, heel ver, daar gaat iets op en neer met de golven. Het is nog maar een stip, maar zie je, dat het groter wordt naarmate het de kust nadert? Het is vast een oorlogsschip. Ik vermoed, dat het een onderzeeër is."

Ze keken hun ogen uit en het geheimzinnige ding kwam steeds nader.

„Nee," zeiden ze weer, „het is maar een kleine boot.... misschien een sloep van een vergaan schip."

Het was noch het een noch het ander. Toen het vreemde ding eindelijk aanspoelde op het strand, bleek het een doodgewone grote takkenbos te zijn.

Zo gaat het ook in het leven. Toen de mensen voor het eerst een vliegtuig zagen, rekten ze hun halzen uit. Nu kijken ze niet eens meer op. Wie kijkt er naar de zon, naar de maan of de sterren, die toch evenveel wonderen zijn op zichzelf? We zijn er aan gewoon en omdat wij er aan gewoon zijn, zeggen ze ons helaas niet veel meer. Zo gaat het met alles. Eerst zien we vreselijk tegen iets op, maar naarmate we er beter mee vertrouwd raken omdat we het altijd onder ogen krijgen, verliest het voor ons zijn verschrikkingen. Een som is eerst reuze moeilijk, als het beklimmen van 'n berg, maar nadat we haar tien keer hebben gelezen, lijkt ze ons al makkelijker en de vijftiende keer halen wij er ons neusje voor op. Zo gaat het vaak, want schijn is een grote bedrieger.

ONZE WONDERE WERELD

DAPPERHEID ACHTER DE SCHERMEN

DE GELE KOORTS EISTE VROEGER JAARLIJKS DUIZENDEN OFFERS. DE OFFERZIN VAN VELE STILLE HELDEN MAAKTE ER EEN EIND AAN.

IN 1898 EN 1899 WERD WALTER REED BELAST MET HET ONDERZOEK NAAR DE OORZAKEN DER VEELVULDIG ONDER SOLDATEN VOORKOMENDE GELE KOORTS.

IN DE HETE ZOMER VAN 1899 KWAM HIJ NAAR CUBA, WAAR EEN PLAATSELIJKE DOKTER ER HEM OP WEES, DAT MUSKIETEN VERMOEDELIJK DE OORZAAK WAREN VAN ALLE LAST.

REED LIET MUGGEN BIJTEN IN DE ARM VAN ZIEKE MENSEN EN VRIJWILLIGERS LIETEN ZICH DAARNA BIJTEN DOOR DIE MUGGEN. ZE KREGEN DE GELE KOORTS.

DANK ZIJ HET OFFER VAN VELEN WAS HET BIJVOORBEELD MOGELIJK HET PANAMAKANAAL TE GRAVEN DOOR EEN GEBIED, DAT EENS VERPEST WAS DOOR DE GELE KOORTS.

MEEUWEN

1.

De vogels, die in herfst en winter het meest onze aandacht trekken, zijn wel de meeuwen. Schitterende vliegers zijn het; een boeiend gezicht zo'n buitelende en jagende troep. Vooral de grote zilvermeeuwen zijn ware meesters. Hoe harder de storm blaast, hoe meer ze op hun gemak schijnen te zijn. Het lijkt of ze het een spel vinden met de wind, die hen neerdrukt, dat de toppen van hun wieken de golven raken, en het volgend ogenblik onder hun vleugels en uitgespreide staart slaat, dat ze torenhoog de lucht in schieten. Maar de zilvermeeuw blijft de wind baas en spiraalt rustig hoger en hoger, zijn scherpe ogen blikken ver weg over het wijde land of er ergens een paar soortgenoten iets te eten ontdekt hebben, waar voor hem ook nog wel wat af kan. Dan suist hij als een witgloeiende meteoor voor de wind naar beneden en eist krijsend en kijvend zijn deel op.

Grote afstanden leggen ze per dag af. De grote mantelmeeuw, die nog omvangrijker is dan de zilvermeeuw en zwarte vleugels heeft, vliegt in twee uur van onze kust naar Engeland, rust daar even uit en zeilt weer terug. Deze machtige meeuw is, behalve aan de kust, soms te zien in zeehavens en plaatsen, die dicht aan zee liggen. In vissersplaatsen zitten ze dikwijls op een meerpaal of steiger te wachten tot een visser wat afval overboord gooit. Het is de moeite waard op zijn prachtige vlucht te wachten. De bovenkant van hun wieken is pikzwart en afgezet met een schitterend witte zoom. Andere meeuwen gaan eerbiedig voor de bullebak opzij.

Dikwijls zit de haven van zo'n vissersdorp vol met meeuwen. Grotendeels zijn het de volwassen zilvers, die wit met blauwgrijs zijn, en de bruingevlekte jonge dieren, die elk paalhoofd van de lange steiger bezet hebben. Hun sterke, wat gebogen snavels wijzen op grote kracht en af en toe rekken ze hun gespierde nekken en uiten een vervaarlijk klinkende roep. „Kli-auw! Auw!" huilen ze en het is een geluid, dat wonderwel past bij het lawaai van de bulderende wind en het bruisend barsten van de brekers tegen het havenhoofd.

Het is jammer, dat de meeuwen van menselijk standpunt bezien zo schadelijk zijn. Vooral de zilver- en mantelmeeuwen zijn geduchte rovers van eieren en jonge vogels. In het begin van deze eeuw was het een druk vermaak van de Zondagsjagers op zilvers te schieten, ook de veren waren wel gewild voor de dameshoeden. Het werd toen zo bont, dat men vreesde voor algehele uitroeiïng en men besloot de meeuwen voortaan door een wet te beschermen. Sindsdien hebben ze zich echter zo vermenigvuldigd, dat ze 'n ernstige bedreiging vormen voor de kleinere visdiefjes en andere sterntjes, wier broedkolonies somtijds volkomen door de zilvers uitgemoord worden. Daar wordt nu een stokje voor gestoken door hun zeer grote en smakelijke eieren, die ze in de meest woeste gedeelten van de duinen (vooral op de waddeneilanden) leggen, te rapen of eventjes te schudden, zodat de kiem gedood wordt en de meeuwen voor niets broeden.

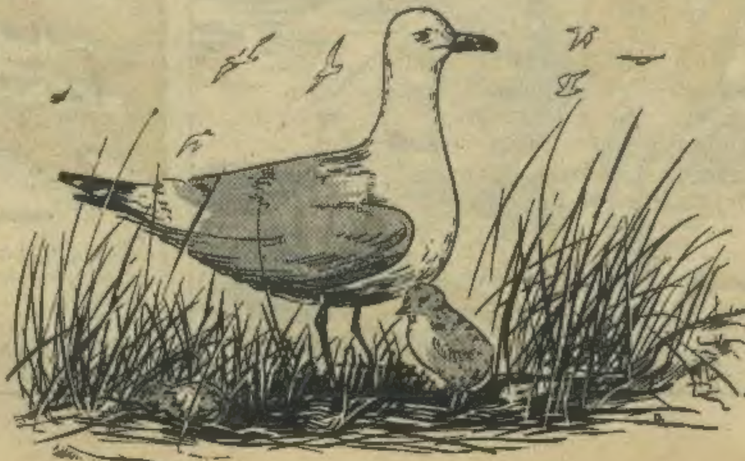
Evenals de andere meeuwen broeden ze in kolonies. Elke mens die er te dicht in de buurt komt, wordt door de hele bevolking onder een hels spektakel belaagd en ze rusten niet voor ze hem door hun dreigende schijnaanvallen verjaagd hebben. Soms ledigen ze zelfs de inhoud van hun magen op het hoofd van de indringer!

Volwassen zilvermeeuw, drijvend op zijn lange wieken. De meeuw bovenaan de bladzijde is een jonge zilver. Het kleintje is de dwergmeeuw, daar hoor je volgende week wel van.

De zilvermeeuwen kennen ook een heel aardig kunstje om de wormen uit de grond te jagen. In snel tempo trappelen ze met hun poten op een grasveld en brengen de bodem in lichte trilling. (Hetzelfde bereik je als je een schop in de grond steekt en snel en herhaald tegen de steel slaat.) De worm, die in de mening verkeert, dat er een mol op komst is, kruipt snel boven het gras uit en wordt een welkome buit voor de meeuw. Ja, het is een interessante vogel, die zilvermeeuw. Je moet er maar eens goed op gaan letten. De volgende week zullen we het hebben over zijn familieleden, de andere meeuwensoorten.

P. D.

Zilvermeeuw met jong tussen de helm in de zeeduinen.

WAT ZEGT MIJN NAAM?

Heel wat jongemannen uit het dorp, waar meester Dierx al vele jaren aan het hoofd der school had gestaan, waren in de loop der laatste jaren geëmigreerd. Vooral jonge boerenzoons, die geen kans zagen in het vaderland ooit boer te worden, waren naar den vreemde getrokken, naar Canada, naar de Verenigde Staten, naar Brazilië, naar Zuid-Afrika, naar Australië en Nieuw-Zeeland, en niemand was vertrokken zonder van meester Dierx, bij wie ze allemaal in de klas gezeten hadden, afscheid te nemen.

ACHTERNAMEN

„Mijn broer zegt, dat hij ook gaat emigreren," vertelde Fietje op een morgen aan haar klasgenootjes.

„En waar denkt hij heen te gaan?" vroeg Eefje, 'n buurmeisje, belangstellend.

„Dat wist hij nog niet, maar hij zei, dat hij er veel voor voelde naar Jan Maayenland te gaan. Waar het ligt weet ik niet, maar ik zal het straks wel aan meester vragen."

Meester Dierx moest hartelijk lachen, toen Fietje hem zei, dat haar broer zich op Jan Maayenland wilde gaan vestigen. „Ik geloof, Fietje," antwoordde hij, „dat die schelm jullie thuis allemaal danig voor de gek zit te houden. Jan Maayenland is zo goed als het hele jaar door onbereikbaar; het ligt ten noordwesten van IJsland en ten noorden van Groenland en als er ooit mensen komen, dan zullen dat hoogstens een paar robbenvangers zijn! Nee, Fietje, als je broer ooit emigreert, dan zal het zeker niet naar Jan Maayenland zijn.

„Over dat Maayen valt evenwel nog wel iets te zeggen; dat is namelijk een moedersnaam, dat wil zeggen, een achternaam, die van een vrouwennaam is afgeleid. Maayen komt van Maay, waarvan Maaike een verkleinwoord is; het was vroeger een bekende roepnaam voor Maria. Zulke moedersnamen bestaan er nog verschillende. Ze zijn veelal ontstaan ófwel doordat de vader vroeg stierf en de kinderen dus gemakkelijk met de naam van de moeder werden genoemd, of doordat vader uit een vreemde streek kwam en moeder veel beter bekend was, of omdat moeder van hoger stand was of meer op de voorgrond trad dan vader.

De volgende keer zullen we een paar van de meest bekende moedersnamen noemen."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

De legende van de Leverzee

Friezen en Noren waren van oudsher stoute zeevaarders. Nadat IJsland in 862 was ontdekt en bevolkt door uitgeweken Noren onder leiding van hun aanvoerder Ingulf, zeilden de Friezen druk op het nieuwe land, waar heel veel handel was. Zij leerden aldus de Leverzee of IJszee grondig kennen, waaromtrent allerlei fabeltjes werden opgedist. De een beweerde, dat een groot eiland van wel tien vorstendommen in de diepte was verdwenen, de ander wist iets van een magneetberg, waarop alle schepen te pletter moesten lopen. De Friezen lieten zich nooit afschrikken door die verhaaltjes. Ze trokken met hun schepen naar IJsland, vandaar recht noordwaarts de Leverzee op en ze trachtten recht óp de noordpool te koersen. Plots echter zaten ze in het stikdonker en raakten in een vreselijke maalstroom, waarin een gedeelte van hun schepen verging. De rest belandde in koude luchtstreken en in de buurt van een onbekend eiland, waarop ze aan wal gingen. Het was middag en om zich te beschutten tegen de hitte van de zon, gingen ze schuilen in grote holen, waarin ze een massa gouden vaatwerk vonden.

Natuurlijk brachten ze dit aan boord. Maar nu doken er plots verschrikkelijke reuzen op, vergezeld van grote honden, en de Friezen moesten rennen wat ze konden. Een Fries werd gepakt en dadelijk aan stukken gescheurd. De rest ontkwam en voer weg, terwijl de reuzen op het strand stonden en ontzettend brulden. De dappere zeevaarders bereikten de mond van de Wezer en kwamen te Bremen aan, waar zij hun wederwaardigheden in geuren en kleuren vertelden. Reuzen waren in die tijd erg in trek en het is waarschijnlijk, dat latere vertellers over die Friese zeetochten er dankbaar gebruik van maakten om het verhaal wat aan te dikken.

BAS EN BES

Bas en Bes worden opgejaagd door Stekel, die ze naar zijn gesticht wil terugvoeren. Op een goede dag....

DE KOOPMAN VAN VENETIE

NAAR HET BEROEMDE TONEELSPEL VAN SHAKESPEARE

Antonio, een jong Venetiaans koopman, heeft van Shylock drieduizend dukaten geleend om zijn vriend Bassanio te helpen, die het hof maakt aan een rijk meisje, Portia. Shylock heeft de vreemde voorwaarde gemaakt, dat Antonio een pond van zijn eigen vlees zal hebben verbeurd, als hij de geleende som niet op tijd terugbetaalt. Antonio is op de voorwaarde ingegaan, omdat hij spoedig zijn rijkbeladen schepen terugverwacht. Bassanio, vergezeld van een andere vriend, Gratiano, vertrekt naar Belmont, waar Portia woont.

5 Wie Portia's hand wil winnen, moet de juiste keuze doen uit drie kistjes: een van goud, een van zilver en een van lood. Zo heeft Portia's vader in zijn testament bepaald. Het juiste kistje bevat Portia's portret en zij heeft beloofd, dat zij niemand zal vertellen, welk het is. Bassanio kiest het loden kistje en vindt daarin het portret, tot zijn vreugde en ook tot die van Portia, die zelf ook op Bassanio verliefd is.

6 Portia geeft hem nu een ring en zegt: „Ikzelf en al wat ik bezit is nu van jou. Dit huis met al wat het bevat behoort met mijzelf van nu af aan aan jou. Deze ring strekt daarvan tot bewijs. Zorg, dat je hem nooit kwijtraakt, weggeeft of verliest, want ik zou er uit opmaken, dat je niet meer van mij houdt, en ik zou reden hebben om ontzettend boos op je te zijn. Deze ring is voor mij het bewijs van je liefde."

7 Daarop verklaarden Gratiano en Nerissa, Portia's gezelschapsdame, dat ook zij wensten te trouwen. Terwijl er een uitbundige vreugde heerste, werd er een brief voor Bassanio gebracht. Hij was van Antonio en behelsde, dat al zijn schepen waren vergaan, zodat hij aan Shylock het geleende niet kon terugbetalen. Deze stond nu op de letterlijke uitvoering van het contract en eiste zijn pond vlees van Antonio.

8 Bassanio liet de brief aan Portia zien en deze vroeg hoeveel de woekeraar moest hebben. „Drieduizend dukaten," antwoordde Bassanio. „Niet meer?" vroeg Portia. „Bied hem het dubbele of verdriedubbel het desnoods en verscheur de overeenkomst. Geen haar van het hoofd van zulk een goede vriend als Antonio mag gekrenkt worden. We gaan nu eerst naar de kerk om te trouwen en dan vertrek je ogenblikkelijk naar Venetië, naar je vriend."

DE DRIE WENSEN

DOOR ROOSJE

Waarschijnlijk hebben slechts weinig mensen zo van sprookjes gehouden als koning Pancas, die zo'n kleine drieduizend jaar geleden over Babbaldonië regeerde. Hij was dol op dergelijke verhalen, hij had er zelfs een hele bibliotheek van en een sprookjesverteller vond bij hem altijd een gul onthaal.

Op een avond, dat hij voor de driehonderdeenenzestigste maal de „Duizend-en-een-nacht" had verslonden, sloeg hij het boek met een zucht dicht. „Ach," mompelde hij, „wat is dat alles toch schoon. Wat zou het toch prettig zijn als je zelf eens zo iets kon beleven, zo iets fantastisch, zo iets wat eigenlijk niet kan, maar dat toch gebeurt. Wat zou het heerlijk zijn, als ik nu eens een toverfluit bezat of in het land der reuzen kwam of een kabouter ontmoette of drie wensen mocht doen, die een tovenaar dan zou vervullen."

„Dat laatste kan gebeuren," hoorde hij plotseling een fijn stemmetje zeggen en tot zijn stomme verbazing zag hij op de rand van zijn bed een heel klein wezentje zitten, een meisje, dat niet groter dan twintig centimeter was.

De koning wreef zich in zijn ogen, kneep zich in zijn arm, snoot zijn neus en beet in zijn lip, maar toen hij dat alles had gedaan, zat het wezentje er nog en hij moest dus wel aannemen, dat hij niet droomde. „Ben je — bent u werkelijk een elf?" vroeg hij.

„Ja," zei zij, „en ik kan ook uw wens in vervulling doen gaan. Kijk eens, als u deze ring aan uw wijsvinger steekt en hem een keer ronddraait, gebeurt er wat u op dat moment wilt. U kunt dat drie keer doen, dan heeft de ring zijn kracht verloren. Ik wens u veel succes!"

Op hetzelfde ogenblik was het elfje verdwenen en de koning bleef een beetje beduusd naar de lelijke bronzen ring kijken, die in de palm van zijn hand lag. „Nu moet ik goed oppassen," mompelde hij zodra hij van zijn verbazing was bekomen. „In sprookjes doen mensen in gevallen als deze altijd domme wensen, zodat zij er uiteindelijk helemaal geen voordeel van hebben. Dat moet ik dus vermijden en het is dus zaak iets te bedenken, wat zeker goede gevolgen zal hebben. Wacht eens, ik weet het. Ik zal eerst wensen, dat ik weer vijfentwintig jaar oud ben en ik die leeftijd altijd zal behouden. Daar kan ik nooit schade van hebben."

Zonder zich verder nog te bedenken, stak de koning de ring aan zijn wijsvinger, draaide hem een keer om en deed zijn wens. Op hetzelfde moment voelde hij zich sterker en gezonder dan hij in jaren was geweest en toen hij opgewonden uit bed sprong en in de spiegel ging kijken, herkende hij zichzelf niet: voor hem zag hij een jonge, stevige kerel staan. „Het is ongelofelijk," fluisterde hij. „Tjonge, dat is een verstandige wens geweest."

Omdat hij toch niet meer kon slapen, begon hij zich aan te kleden. „Nu moet ik ook anderen met een wens gelukkig maken. Als koning ben ik dat aan mijn onderdanen verplicht. Eens kijken, wat wil iedereen graag hebben? Geld. Ja, natuurlijk! dat doe ik. Dat is een prachtig idee, daardoor wordt dit land 't rijkste en gelukkigste ter wereld!" Blij met zijn prachtige inval draaide de koning de ring weer rond en wenste, dat.... ieder van zijn onderdanen de volgende ochtend duizend goudstukken voor zijn bed zou vinden!

„Zo," mompelde hij tevreden, „dat is klaar. Tot nu toe heb ik geen fouten gemaakt en om er voor te zorgen, dat ik door opwinding geen verkeerde dingen ga doen, zal ik die laatste wens nog even bewaren. en nu zal ik het hof gaan verrassen door iedereen te laten zien, hoe jong ik weer ben geworden. Wat zal iedereen blij zijn."

Koning Pancas trok aan het schellekoord boven zijn bed en nog

VAN KONING PANCAS

geen tien seconden later opende zijn kamerdienaar Pitto de deur. „U wenst?" vroeg deze trouwe dienaar. „Kan ik u er...." Verder bleven de woorden hem in de keel steken. Hij had de koning gezien en staarde hem met open mond aan.

„Ja, daar sta je versteld van, hè!" riep de koning vrolijk met een stem, die zo jong klonk, dat hij hem zelf niet herkende.

„Een dief!" kreet Pitto. „Een inbreker! Een jonge schurk, die zich voor de koning wil uitgeven. Te hulp! Te wapen!" Hij snelde de kamer uit en de koning bleef glimlachend achter. Hij lachte echter niet lang, want even later stortte een troep gewapende bedienden het vertrek binnen en voordat koning Pancas een woord van protest had kunnen laten horen, hadden zij hem vastgegrepen en sleurden zij hem de gang op. Onder het schreeuwen van allerlei bedreigingen sloegen zij met hem de weg naar de onderaardse kelders in, maar vlak voordat zij de laatste trap afgingen, slaagde de koning er in zich los te rukken en liep hij weg zo hard hij kon. Hij snelde het paleis door, schoot als een bliksemschicht door de grote poort en, achtervolgd door de bedienden, rende hij het bos voor zijn paleis in. Nadat hij een kleine voorsprong had veroverd, verborg hij zich achter een boom en zag vandaar hoe de bedienden hem voorbijholden en uit het gezicht verdwenen.

Pas tegen de middag waagde hij het 't bos weer te verlaten. Hij rammelde van de honger en allerlei plannen bedenkend om te kunnen aantonen, dat hij echt koning Pancas was, liep hij een landweggetje af naar het dorp Pamira om te trachten, daar wat eten en drinken te krijgen. In Pamira aangekomen begaf hij zich direct naar de bakker om daar zijn knorrende maag tot stilte te brengen. Hij liep de winkel in en wachtte vol ongeduld tot er iemand zou komen. „Hela, er is hier een klant!" riep hij toen het wachten hem ging vervelen. Bijna op hetzelfde ogenblik ging de winkeldeur open en kwam de bakker binnen.

„Geeft u mij wat kleine broodjes," zei de koning, een zilverstuk op de toonbank leggend.

„Zal niet gaan," lachte de bakker. „Ik verkoop geen brood meer en ik maak het ook niet. Ik ben vannacht ineens een rijk man geworden en ik ga vissen."

„Wa-a-at?" vroeg koning Pancas.

„Ja," zei de bakker, „man, het is niet te geloven, maar ik vond vanochtend duizend goudstukken voor mijn bed. En weet je wat het gekke is? Al mijn kennissen hebben op precies dezelfde manier ook duizend goudstukken gekregen.

Nou, je begrijpt, wij voeren natuurlijk geen slag meer uit. Ja, man, er gebeuren tegenwoordig zonderlinge dingen. Ik hoorde net, dat koning Pancas spoorloos is verdwenen. De bediende trof alleen een jonge schurk aan, die zich voor de koning wilde uitgeven. Moet je je voorstellen, zo'n kereltje van een jaar of twintig, dertig en onze koning is al zestig. Het vreemde is, dat er geen spoor van een worsteling...." Hij brak af, omdat de koning zich had omgedraaid en sprakeloos van ontzetting de winkel was uitgelopen.

Koning Pancas haastte zich het dorp uit en pas toen hij weer in het bos was, gunde hij zich tijd om te rusten. Hij liet zich onder een boom neervallen en daar, met zijn hoofd in zijn handen, overdacht hij de toestand. Hij had met zijn twee wensen een dwaze, ja een gevaarlijke toestand geschapen. Niemand in het hele land wilde meer werken en voordat iedereen begreep, dat men wel moest werken om elkaar in het leven te houden, zou er armoede heersen. De handel met het buitenland zou stil komen te liggen en er zouden relletjes ontstaan. Het ergste was, dat de man, de koning, die in tijd van nood de teugels in handen moest houden en redding moest brengen, dat niet kon doen, omdat hij niet als koning werd erkend. En als de koning niet werd gevonden — en hij kon natuurlijk niet gevonden worden — dan zouden natuurlijk allerlei schurken naar de macht grijpen en het land nog meer te gronde richten.

„Wat moet ik doen, wat moet ik doen?" kreunde de koning. „Ik ben machteloos en ik kan niet denken van de honger. Koste wat het kost, ik moet eerst aan wat eten zien te komen. Ik zal mijn laatste wens in 's hemelsnaam maar gebruiken om mij een berg boterhammen te verschaffen." Hij draaide de toverring een-, tweemaal rond, maar liet hem toen weer los. „Nee," dacht hij, „zelfs als ik gegeten heb, kan ik geen uitweg uit de moeilijkheden vinden. Ik moet die derde wens gebruiken om het land en mijzelf te redden.

Er zit dus maar één ding op." En terwijl de koning de ring driemaal omdraaide, riep hij: „Ik wou, dat ik geen enkele wens had gedaan!"

Op hetzelfde moment lag koning Pancas in zijn bed alsof er niets was gebeurd. Voor hem lag het dichtgeslagen boek van „Duizend-en-een-nacht" en door een kier in de gordijnen glipte een manestraal naar binnen.

„Hoe is het mogelijk," mompelde de koning, „zo heb ik nog nooit gedroomd. Het was net alsof alles echt gebeurde, alsof ik werkelijk een sprookje beleefde. Maar het was natuurlijk een droom, want als ik inderdaad drie wensen had mogen doen, had ik ze natuurlijk wel beter gebruikt. Hè, gelukkig, dat het maar een droom was, ik heb werkelijk in de benauwdheid gezeten."

De koning strekte zijn hand uit om zijn boek op het nachtkastje te leggen en.... terwijl hij dat deed viel zijn oog op een ring aan zijn wijsvinger. Het was een lelijke bronzen ring, die hij alleen in een droom gezien meende te hebben: het was de ring, die het elfje hem had gegeven....

De kleine knutselaar

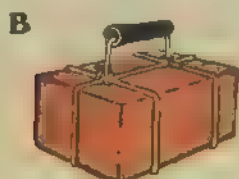

OUDE TUINSLANGEN

Een enkel gaatje in een tuinslang is best te verhelpen, maar als er te veel sproeifonteintjes te voorschijn komen, wordt het oude beestje vaak afgedankt en weggegooid. Dat laatste is niet nodig, want zo'n oude tuinslang kan ons nog allerlei diensten bewijzen. Hier volgen enkele voorbeelden, die aantonen, hoe we de stukken van een tuinslang nog op zeer nuttige wijze kunnen gebruiken.

A. Een jong boompje gaat schuin groeien. Een stuk tuinslang er omheen met een paar meter ijzer- of koperdraad; een paaltje in de grond en we zijn weer geholpen.

B. Een pakje te dragen? Een stuk tuinslang biedt uitkomst in de vorm van'n gemakkelijk hengsel.

C. We moeten werken met zo'n ijzeren of stalen beitel en zijn bang, dat we op vingers of handen zullen tikken. Geen nood. We klieven een stuk tuinslang en gebruiken het als beitelhouder.

D. De tanden van een zaag zijn gevaarlijke dingen. Zelfs als we die zaag niet in gebruik hebben. We vermijden dit gevaar door er een stuk slang over te klemmen.

E. Wie een kano heeft, kan een stuk tuinslang aan de zijkanten aangebracht gebruiken als bumper. Dit voorkomt beschadiging van verf of hout.

F. Ook een grote, platte vijl laat zich beter gebruiken, wanneer we op de ene punt een smalle ring, geknipt uit een tuinslang, bevestigen. Dan kunnen we met beide handen werken.

G. Een ladder glijdt nogal gemakkelijk weg. Spijkers beschadigen de vloeren. We brengen liever stukjes gummislang aan de onderkant aan. Dat is wel zo praktisch en veilig.

H. Moeder wil niet hebben, dat bij het vegen de bezemstok altijd langs de poten van tafel of stoelen schuurt. Dan maar een stuk tuinslang om die bezemstok heen.

I. Een Engelse sleutel voelt nogal glibberig en koud aan. Vooral in de winter. Help uzelf en doe er een paar ringen omheen. Het geeft heel wat meer houvast.

En tenslotte: je kunt allerlei andere nuttige omstandigheden zelf bedenken. Soms is het nodig zo'n stuk slang met een schroef te bevestigen. Het best kun je dit zo doen: je knipt de slang aan de ene kant open en je boort een gaatje in de tegenoverliggende kant. De beide voorbeelden, die we geven (j), tonen aan hoe je die slang dan kunt bevestigen.

Bewaar deze voorbeelden goed. Je hebt ze misschien niet direct nodig, maar tien tegen een, dat ze vandaag of morgen van pas komen. Zorg dan, dat je ze bij de hand hebt.

TOUW-

Men heeft niet altijd een trap of een ladder bij de hand, maar een sterk en stevig touw, dat overigens niet zoveel plaats inneemt, is meestal wel bij de hand. En dat heb je nodig om een goede, betrouwbare touwladder te maken. Een lasso is bijvoorbeeld uitstekend.

Het voordeel van zo'n touwladder is, dat je het touw helemaal niet beschadigt en dus herhaaldelijk kunt gebruiken, terwijl je, na gebruik, dit touw eenvoudig weer oprolt. Natuurlijk spreekt het vanzelf, dat je óf nieuw touw gebruikt óf touw,

SCHADUWBEELDEN OP DE MUUR

Trek deze figuren over op stevig papier en knip uit wat rood (of zwart) is. Als je het model dan tussen het licht (van een electrische lamp bijvoorbeeld) en een gladde muur houdt, zul je het schaduwbeeld er op zien verschijnen.

LADDERS

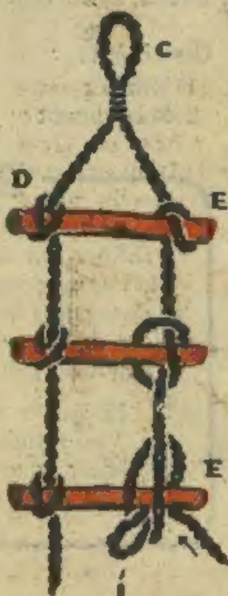
dat in uitstekende conditie is. Hier volgen de bijzonderheden:

Sporten. Lengte: 33 tot 36 cm. Dikte: 4 cm. Houtsoort: hardhout.

Neemt men vierkante sporten, dan de vier inkepingen uitzagen (A) en de uiteinden al of niet afronden.

Maakt men die sporten van gepelde, jonge boomstukken, vergeet dan niet de inkeping uit te vijlen men een halfronde vijl (B).

Touw. Begin met een stevige lus, die met dunner touw wordt bezet (C). Zo zien de knopen er uit aan de achterkant (D). En zo aan de voorkant van elke sport (E).

Onderaan nog een lus maken.

Men klimt heel wat makkelijker als het onderstuk wordt vastgehouden of vastgemaakt.

WIE PUZZELT ER MEE?

LETTERPUZZLE

In de ruimte, gevormd door al die vakjes in onderstaande tekening, vinden jullie veertien afbeeldingen. Elk van die veertien afbeeldingen moeten jullie dus noemen en alle veertien samen tellen ze precies 69 letters.

Rond die afbeeldingen staan vierkante hokjes, 56 in totaal. In ieder hokje moet je nu één letter plaatsen van die 69.

Hoe kan dat? zeg je. Want we hebben 69 letters en maar 56 hokjes.

Juist, maar let nu goed op: de eindletter van elk woord is tevens de beginletter van elk daaropvolgend woord.

Je hebt bijvoorbeeld het woord: Tand. Je weet daarmee, dat het voorgaande woord op een T eindigt en dat het volgend woord met een D begint. Welke woorden dat zijn? Een van die veertien, die binnen in de kring van hokjes staan. Je moet beginnen in te vullen, rechts boven in het hokje met de zwarte hoeken. En om jullie op weg te helpen, fluister ik jullie toe, dat het eerste woord begint met de O van.... Olifant.

Nu jullie.

Het allerlaatste woord eindigt op een S. De letters, die je hier en daar ziet staan, maken deel uit van de woorden, die je moet vinden.

R S G A I N E D D A P R

9 9 9 9

Trap-puzzle

Tot en met 8 nieuwe woorden vormen met de letters van het voorgaande woord *plus* een, vanaf 9 met dezelfde letters, *minus* een.

Omschrijving:

1 Klinker
2 Muzieknoot
3 Noord-Europeaan
4 Bedoeling
5 Gewas
6 Afbeeldingen
7 Hemellichaam
8 Schildersgerei (meervoud)
9 Plat maken
10 Hoofddeksels
11 Plaats in Brabant
12 Lichaamsdeel
13 Getal
14 Voegwoordje
15 Klinker

RAADSELS

Ik ken mensen, die altijd steken en hakken
zonder dat de dienders hen daarvoor pakken;
Ja, wat nog vreemder klinken moet,
doorgaans betaalt men hen vrij goed;
Want hoe knapper zij zijn in steken en hakken,
hoe meer geld er verdwijnt in hun diepe zakken.

Ik zuiver van onreinheid veel;
Van zemelen zuiver ik het meel.
Maar 'k noem het een zeer knappe man,
Die water met mij scheppen kan.

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

```
      D O K
      O O R
      M I A
O P       S K I
A I   R     S   N A
  L IJ V E N     N V
K O N IJ N E N     R
  O     G     T O R E N
  T O E           E D E
      O N G E V E E R
      K   R O E     V E
          L A   R A V E N
          O N   G R O N D
          R E D E   O     A
          E N   N A R R E N
                  Z W A A N
AREND-            A A P   A F
PUZZLE        S L A P     A
              T E R E N
              R A D   E
              O     E D E L
                    E R G
```

```
R E G E N
 N E E R
  E E N
   E N
    E      ZANDLOPER-
   E L     PUZZLE
  E L S
 S L E E
V L E E S
```

INVULPUZZLE

Van links naar rechts: 1. Gries
4. Bananen
5. Freek

Van boven naar beneden: 1. Graaf
2. Sigaret
3. Sneek

SCHEEPJESPUZZLE

1. Waaier - Wa
2. Tent - Te
3. Kersen - Rs
4. Poort - Po
5. Maart - Rt

Watersport

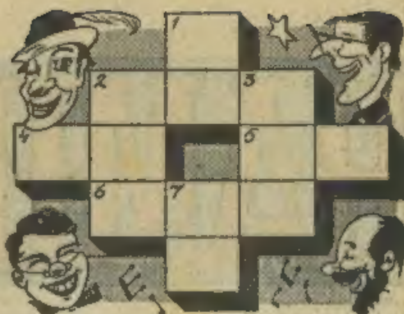
HUISJESPUZZLE

```
    K A M
M O D E L
A R E N A
  F   S
```

Spreekwoordenrebus

GEEN NIEUWS
IS GOED NIEUWS

Dit spreekwoord is waarschijnlijk ontleend aan de zegswijze: altijd wat nieuws en zelden wat goeds. En deze spreuk slaat vermoedelijk op de geschiedenis van Job, die telkens bezoek kreeg van een andere bode, die hem weer een nieuw ongeluk kwam melden: Job's runderen waren gestolen door de Sabeeërs, de schapen waren gedood door de bliksem, de kamelen waren geroofd door de Chaldeeën, de zonen en dochteren van Job waren gedood door de storm. Er kwam geen greintje goed nieuws tot Job. Vandaar dat men zegt: als je helemaal niets hoort, hoor je ook geen slecht nieuws. En geen slecht nieuws is, in zekere zin, ook alweer goed.

LETTERGREEP-PUZZLE

Ditmaal moet er in elk vakje geen letter ingevuld worden, maar telkens een *hele lettergreep*.

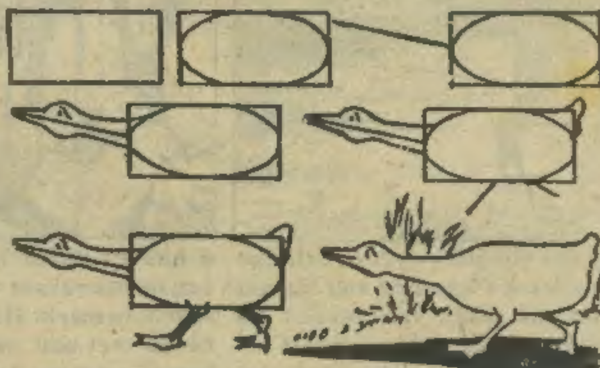
Zo worden er vier verschillende woorden gevormd. Dus horizontaal en verticaal krijg je telkens hetzelfde woord.

1 verticaal en 4 horizontaal is een bloem.

2 horizontaal en 2 verticaal is een deel van een raam.

3 verticaal en 6 horizontaal is een betaalmiddel. In papier.

5 horizontaal en 7 verticaal geeft het bedrag aan, dat je op een brief moet plakken.

WE TEKENEN EEN GANS

KRUISWOORDPUZZLE

Van links naar rechts:
2 Grote schoen
4 Soort loterij
5 Buigzaam strookje hout

Van boven naar beneden
1 Ruw, onopgevoed persoon
2 Soort keet. Ook iemand, die schepen binnenbrengt
3 Pronkkamer in huis

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

Vul de juiste klinkers in. Dit zijn E E E E E I O O. Natuurlijk staan ze niet in de juiste volgorde.

G	e	S	T	A	L	e	N	G	e	e	D	G	e	D	Y	T	N	I	E	T

HAMID de dappere SJEIK

1 Als de jonge sjeik van El Bashan er in toestemt een klein eilandje te gaan verkennen, denkt hij er geen ogenblik aan welke gevaren en verrassingen hem daar kunnen wachten. Men gelooft, dat een Engelse professor, met name Dixon, op het eiland zoek is geraakt en de sjeik zal er op af gaan.

2 Een bijzonder watervliegtuig wordt gebruikt voor de reddingspoging, en spoedig zit de sjeik, een parachute vastgesjord op zijn rug, achter de piloot in de cabine. Een aantal Arabieren wuift op de kade ten afscheid en wenst de sjeik veel succes met zijn onderneming en een behouden thuiskomst toe.

3 Niet lang nadien zweeft het vliegtuig over de scherpe bergpieken van het dorre eiland. Plotseling ziet Hamid een licht flikkeren. Is dat een teken van Dixon? De sjeik besluit het te gaan onderzoeken; hij springt uit het vliegtuig en schommelt aan zijn parachute door de lucht.

4 Aan de piloot heeft hij gezegd, dat deze hem later aan de noordkant van het eiland moet ophalen. Tot zijn schrik bemerkt Hamid, dat zijn parachute in een nauw ravijn met aan weerskanten scherpe rotspunten neerkomt en dat het doek dreigt aan die punten te scheuren.

5 Gelukkig echter gebeurt dat niet. Een der touwen blijft aan een punt haken en zo zweeft de sjeik hulpeloos tussen hemel en aarde. Een paar meter boven zich ontdekt hij een smalle richel, maar het lijkt onmogelijk dat hij die zonder enige steun voor zijn voeten kan bereiken.

6 Maar aan moed ontbreekt het de jeugdige sjeik niet. Hij grijpt de touwen van de parachute en met uiterste krachtsinspanning klautert hij centimeter voor centimeter naar boven. Op een ogenblik kan hij een van zijn voeten op een uitstekend rotspunt laten rusten en zo nieuwe kracht verzamelen.

